Европейска година на **активния живот на възрастните хора**
и **солидарността между поколенията** 2012

Активен живот на възрастните хора и солидарност между поколенията – демографски предизвикателства и нови възможности. Общественото мнение за застаряването в Европейския съюз – статистически портрет 2012

Европейска година на **активния живот на възрастните хора**
и **солидарността между поколенията** 2012

2012 – Европейска година на активния живот на възрастните хора и солидарността между поколенията

Идеята на годината е да се повиши осведомеността за приноса на възрастните хора към обществото. Тя има за цел да се насърчат създателите на политики и заинтересованите лица на всички равнища да предприемат действия за осигуряване на по-добри възможности за активен живот на възрастните хора и засилване на солидарността между поколенията.

Какво означава активен живот на възрастните хора?

Активен живот на възрастните хора означава да остаряваме в добро здраве като пълноправни членове на обществото и да се чувстваме по-удовлетворени на работно си място, по-независими в ежедневието и по-ангажирани като граждани. Няма значение на каква възраст сме, все още можем да изпълняваме своята роля в обществото и да се радаме на по-добро качество на живот. Предизвикателството е да извлечем максимума от огромния потенциал, който притежаваме дори в по-напреднала възраст. Европейската година 2012 има за цел да се популяризира активният живот на възрастните хора в три насоки:

Заетост – с увеличаването на продължителността на живота в Европа се покачва и пенсионната възраст, но много хора се страхуват, че няма да могат да запазят настоящата си работа или да си намерят друга работа, докато успеят да се пенсионират с достойна пенсия. Трябва да осигурим на по-възрастните работници по-добри възможности на пазара на труда.

Участие в обществения живот – пенсионирането не означава бездействие. Възрастните хора често се грижат за други хора, най-често за своите родители, съпрузи или внуци, но този техен принос към обществото, както и ролята им като доброволци, често се пренебрегва. Европейската година има за цел да приносът на възрастните хора към обществото да получи по-голямо признание и да се създадат по-благоприятни условия за тях.

Независим живот – с възрастта здравето ни се влошава, но можем да направим много, за да се справим с последиците от този процес. Освен това съвсем малки промени в нашата среда могат да доведат до значително подобрение в качеството на живот на хората, страдащи от различни заболявания и увреждания. Активен живот на възрастните означава също така да сме в състояние възможно най-дълго да се грижим за себе си.

Демографски предизвикателства и нови възможности

Защо ни е необходима Европейска година на активния живот на възрастните хора и солидарността между поколенията?

Защото твърде често остаряването се възприема като заплаха вместо като постижение, както по отношение на отделните хора, така и по отношение на обществото.

Растящият брой на възрастните се счита за бреме за по-младите работещи хора. В същото време, когато остаряваме днес, ние обикновено сме в много по-добро здраве от предишните поколения. Освен това днешните възрастните хора разполагат с ценни умения и опит, които могат да са от полза за по-младите.

Да останем активни с напредването на възрастта е от ключово значение за справяне с предизвикателствата, свързани със застаряването на населението.

СРЕДНА ВЪЗРАСТ НА НАСЕЛЕНИЕТО

	1960	1965	1970	1975	1980	1985	1990	1995	2000	2005	2010
ЕС-27	:	:	:	:	:	:	:	36.5	38.0	39.5	40.9
БГ	30.3	31.8	33.2	33.6	34.1	35.1	36.5	38.0	39.1	40.7	41.4

До 2060 г. средната възраст на населението в ЕС-27 се очаква да се стабилизира на 47.6 години, т.е. с около 15 години по-висока от преди един век

НАСЕЛЕНИЕ КЪМ 1 ЯНУАРИ 2010

	Общо население (1000)	50-64 г. (% от общото население)	65-79 г. (% от общото население)	80+ (% от общото население)
ЕС-27	501 101.8	19.1	12.7	4.7
България	7 563.7	20.8	13.7	3.8

Населението на ЕС-27 възлиза на около 501.1 милиона души на 1 януари 2010 г.. От тях около 87,1 милиона са били на възраст 65 или повече години

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ НА ЖИВОТА

	Средна продължителност на живота на 65-годишна възраст (години)		Продължителност на живота в добро здраве на 65-годишна възраст (години)	
	Мъже	Жени	Мъже	Жени
ЕС-27	17.2	20.7	8.2	8.4
България	13.8	17.0	8.4	9.1

Жените живеят по-дълго от мъжете. Но само част (ок.1/2) от жените и мъжете след 65 години живеят в добро здраве.

НАСЕЛЕНИЕ НА ВЪЗРАСТ 65 +

ПО ОТНОШЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО НА ВЪЗРАСТ 15-64 ГОДИНИ

	2010	2020	2030	2040	2050	2060
EU-27	25.9	31.4	38.3	45.5	50.2	52.6
BG	25.4	32.5	38.7	46.0	56.1	60.3

Тези демографски промени са безпрецедентни, тъй като не са известни исторически примери на функциониране на общества с "обърнати" демографски пирамиди и с доминиране на възрастните кохорти над младите.

НЕОБХОДИМО Е АДАПТИРАНЕ И ПРЕНАСТРОЙВАНЕ НА ВСИЧКИ ПОЛИТИКИ И СОЦИАЛНИ СИСТЕМИ КЪМ ПОДОБНИ НЕОБРАТИМИ ДЕМОГРАФСКИ ТЕНДЕНЦИИ И ПРОЦЕСИ

НЕОБХОДИМО Е ДА СЕ ТЪРСЯТ НОВИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА СЪХРАНЯВАНЕ И РАЗВИВАНЕ НА ПОТЕНЦИАЛА НА ВЪЗРАСТНИТЕ ХОРА И ЗА НОВА СОЛИДАРНОСТ МЕЖДУ ПОКОЛЕНИЯТА

ПОДГОТВЕНИ ЛИ СМЕ ЗА ТАКИВА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА?

QB5. В следващия въпрос става въпрос за хора на възраст 55 години и повече. Бихте ли казал/а, че начинът, по който обикновено се гледа на хората на възраст 55 години и повече в България е…?

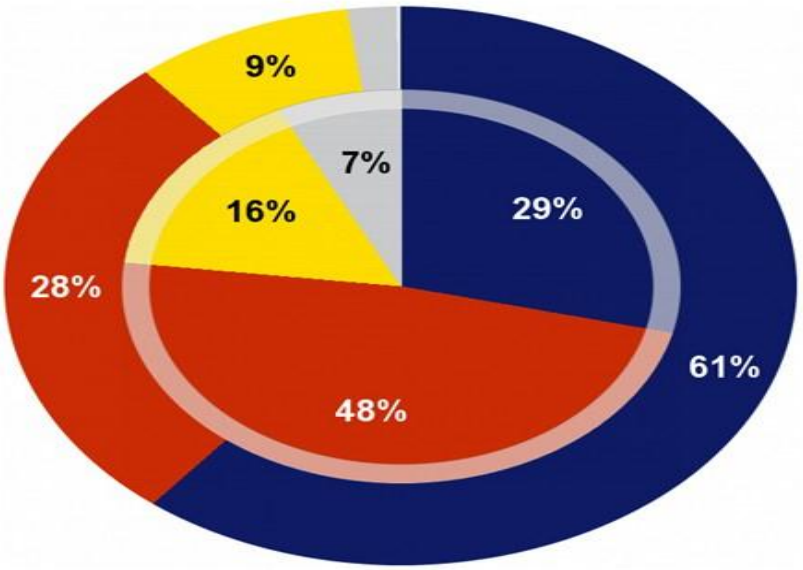

- Общо "Положителен"
- Общо "Отрицателен"
- Нито положителен, нито отрицателен (СПОНТАННО)
- Не знам

EC27 Външен кръг BG Вътрешен кръг

QB12. Някои хора вярват, че населението застарява. Доколко обезпокоен/а сте Вие лично относно възможното увеличение в България на дела на хората на 65 години и повече? Дали сте…?

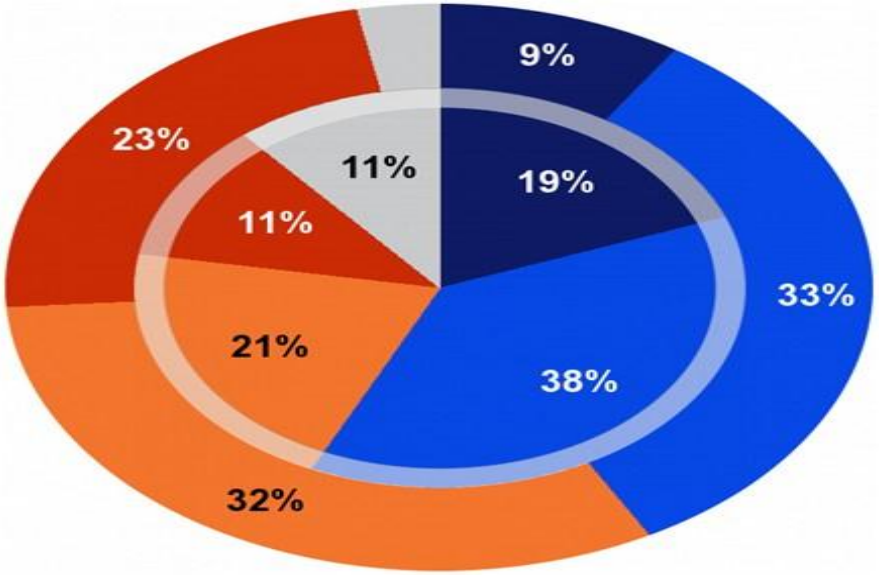

- Много обезпокоен/а
- Донякъде обезпокоен/а
- По-скоро необезпокоен/а
- Изобщо необезпокоен/а
- Не знам

EC27 Външен кръг BG Вътрешен кръг

QB2. Мислейки за възрастта, когато човек започва да бъде смятан за "стар", според Вас, на каква възраст става това?

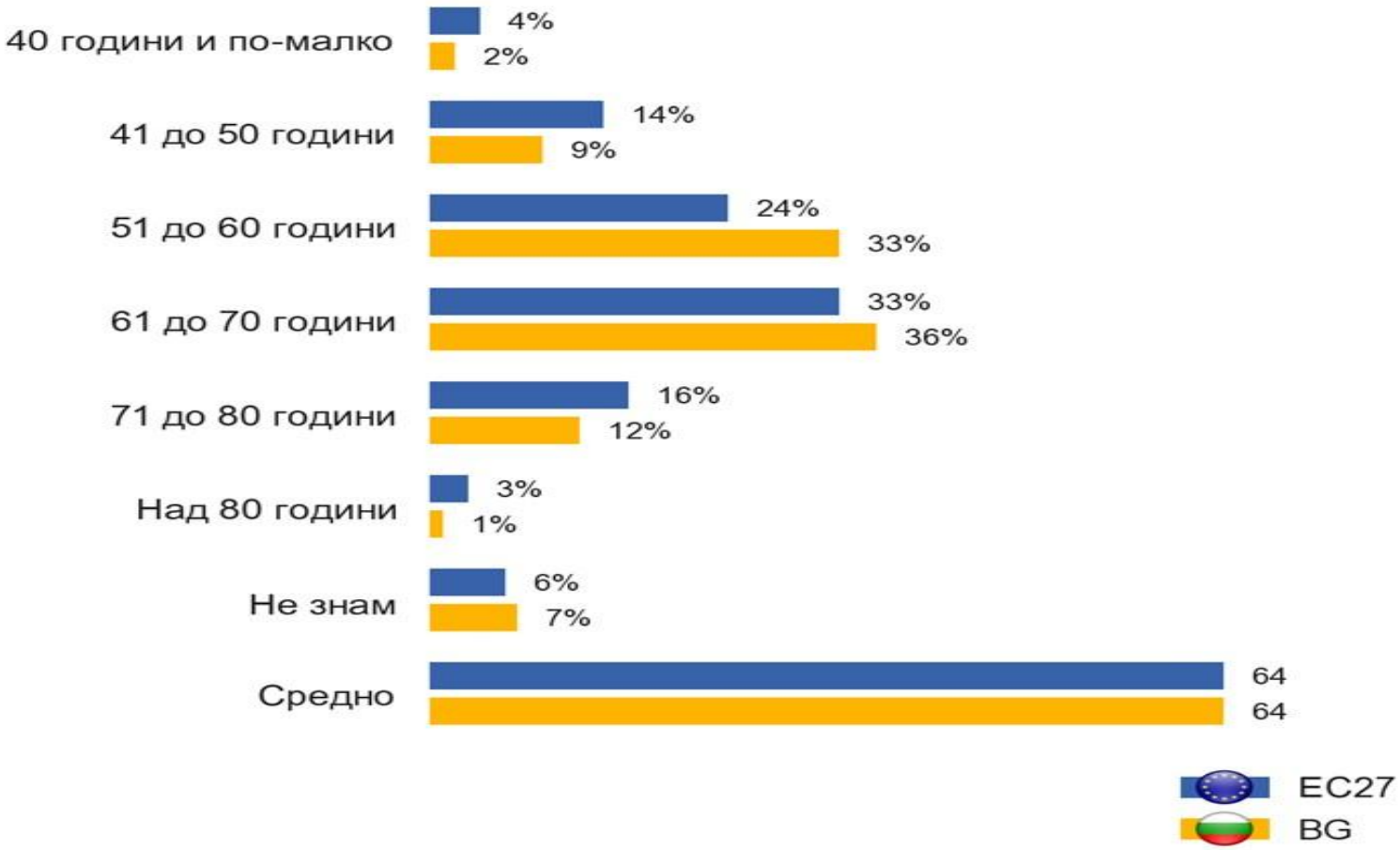

QB3. А мислейки за възрастта, когато човек спира да бъде смятан за "млад", на каква възраст смятате, че става това?

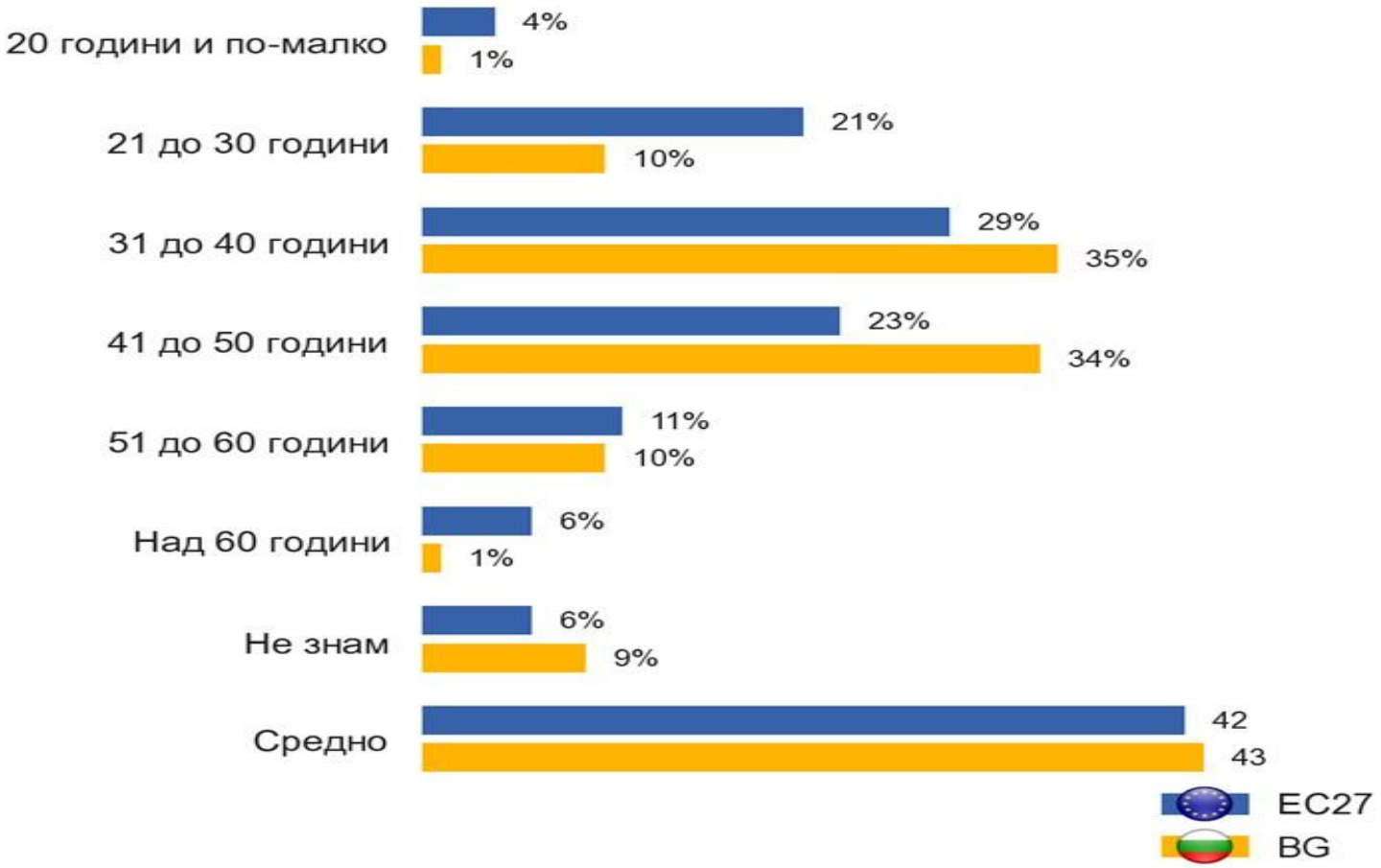

QB13. Мислейки за работата, която имате в момента, до каква възраст, според Вас, ще имате способността да вършите работата, която вършите днес?

Средно	EC27	BG
ОБЩО	61.7	59.3
По занятие		
Самонаети	64.9	62.8
Мениджъри	63.2	60.7
Други служители	61.8	59.9
Физически работници	59.9	57.8

QB20. Бихте ли искали да продължите да работите след като достигнете възрастта, на която имате право на пенсия?

Да	EC27	BG
ОБЩО	33%	36%
По занятие		
Самонаети	46%	44%
Мениджъри	37%	36%
Други служители	29%	34%
Физически работници	28%	34%

QB16. Доколко сте съгласен/сна или несъгласен/сна, че до 2030 година официалната пенсионна възраст в България ще трябва да се увеличи? (АКО Е НЕОБХОДИМО УТОЧНЕТЕ: ЗА ВСИЧКИ, МЪЖЕ И ЖЕНИ)

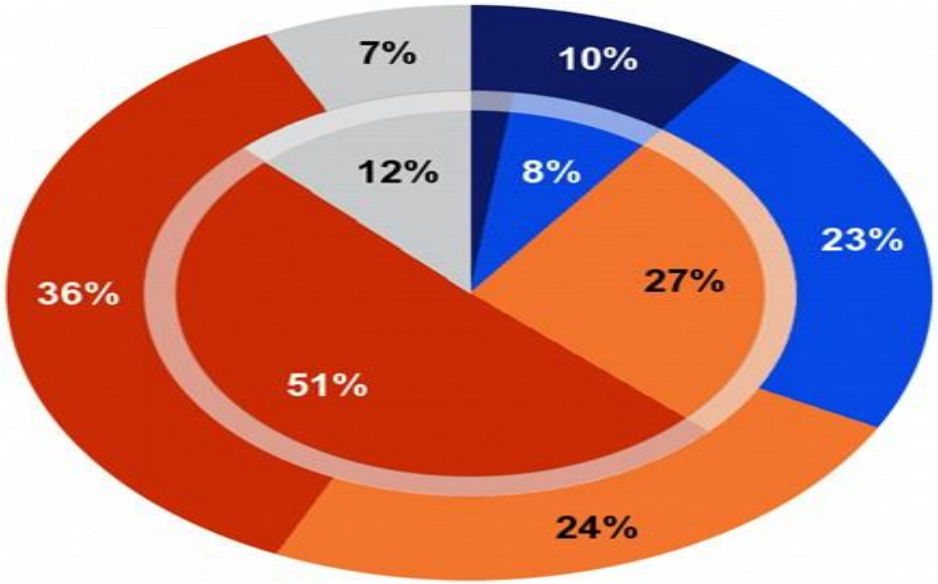

- Напълно съгласен/сна
- Склонен/на съм да се съглася
- Склонен/на съм да не се съглася
- Напълно съм несъгласен/сна
- Не знам

EC27 Външен кръг BG Вътрешен кръг

QB24. Възрастовата дискриминация може да засегне хора от всяка възраст. Въпреки това, за този въпрос Ви моля да помислите само за тези ситуации, в които хората са били дискриминирани, защото са смятани за прекалено стари. През последните две години Вие лично бил/а ли сте жертва на такава дискриминация заради възрастта си или ставал/а ли сте свидетел на възрастова дискриминация в някоя от изброените области?

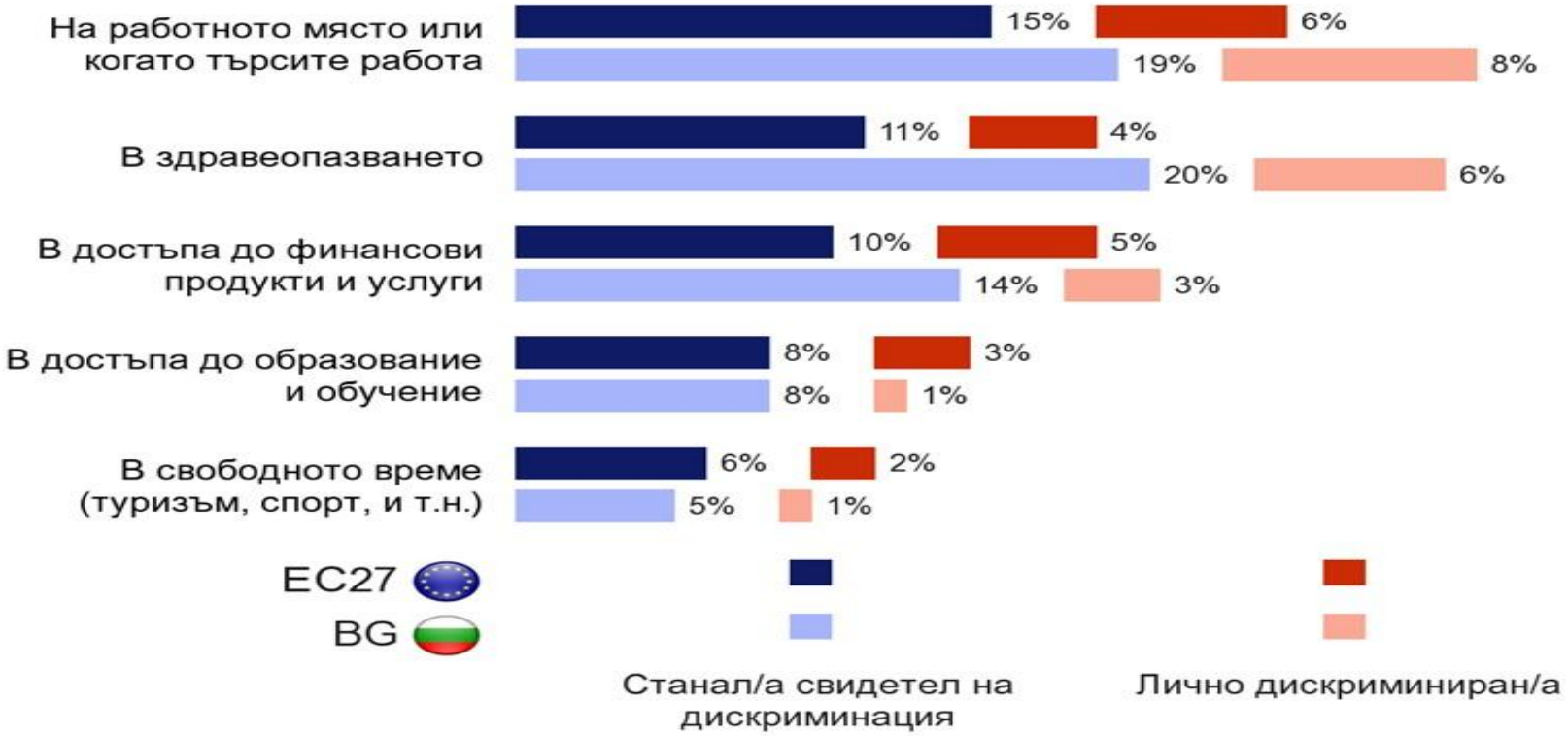

QB8. Има много различни начини, по които хората могат да допринасят за обществото. Според Вас, доколко хората на възраст 55 години и повече в (НАШАТА СТРАНА) допринасят в изброените области?

Европейска година на **активния живот на възрастните хора** и **солидарността между поколенията** *2012*

QB33. Какво би било най-полезното нещо, което правителството може да направи, за да помогне на хората, които се грижат за по-стари членове на семейството си?

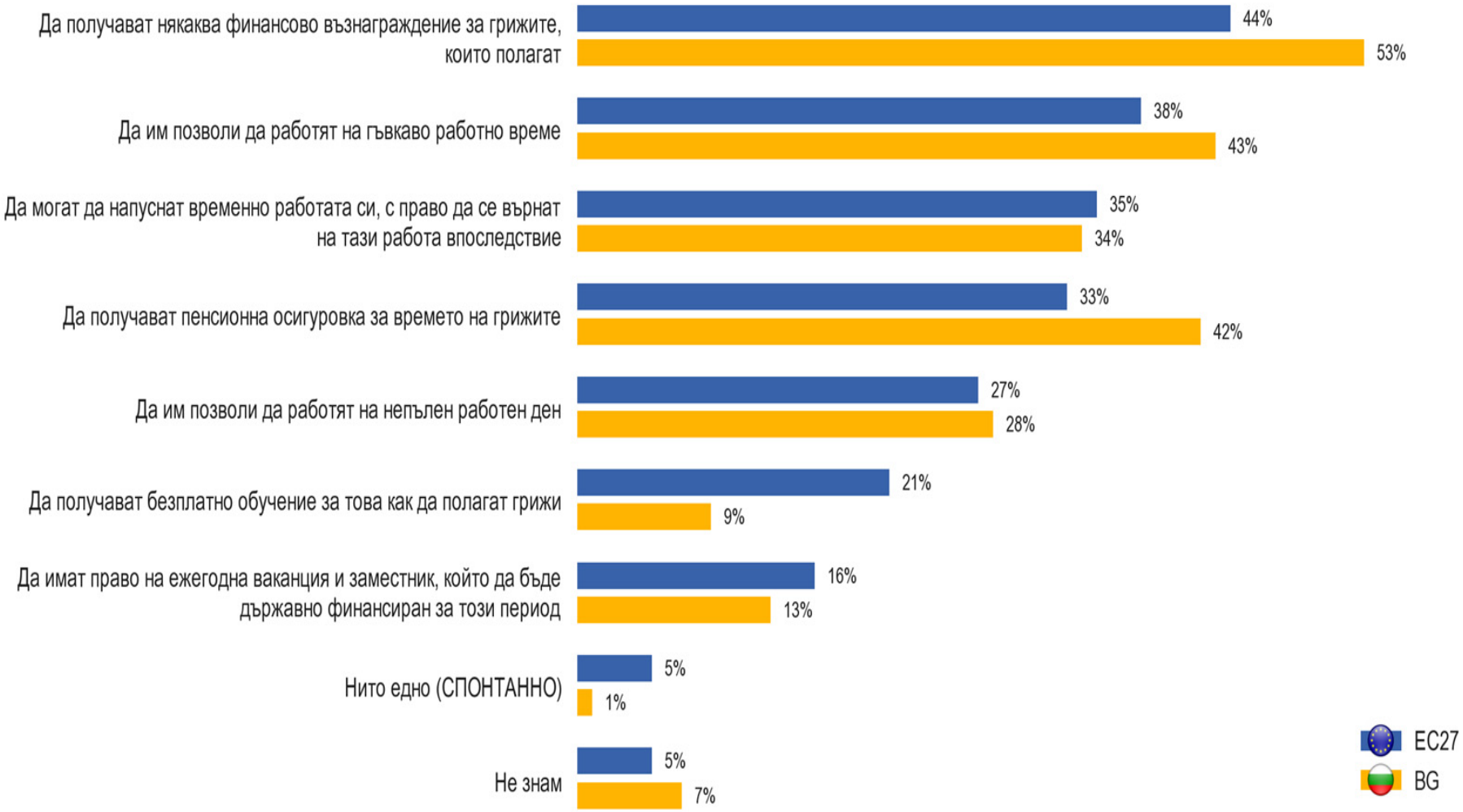

QB25. Дали понастоящем участвате активно в дейността на една или няколко от следните организации или пък вършите доброволческа работа за някоя от тях?
*На анкетираните бе даден широк диапазон от благотворителни и други доброволчески организации, от които да избират.

Общо "Извършва доброволческа работа"	EC27	BG
ОБЩО	26%	12%
1 Възраст		
15-54	26%	12%
55 +	27%	11%

QB29.2. Когато едно място бъде описано като "благоприятно за възрастта", това означава, че средата е адаптирана към нуждите на старите хора. Мислите ли, че ... е "благоприятно за възрастта" място или не?

Вашият местен район

Да	EC27	BG
ОБЩО	65%	42%
Възраст		
15-54	64%	40%
55 +	67%	46%

Европейска година на **активния живот на възрастните хора**
и **солидарността между поколенията 2012**

QB30. Според Вас, къде са необходими най-много подобрения, за да се направи Вашият местен район по-"благоприятен за възрастта"?

Европейска година на **активния живот на възрастните хора** и **солидарността между поколенията** *2012*

QB35. За всяка от следните институции, моля да ми кажете дали мислите, че има положителна или отрицателна роля в справянето с предизвикателствата вследствие от застаряването на населението в България?

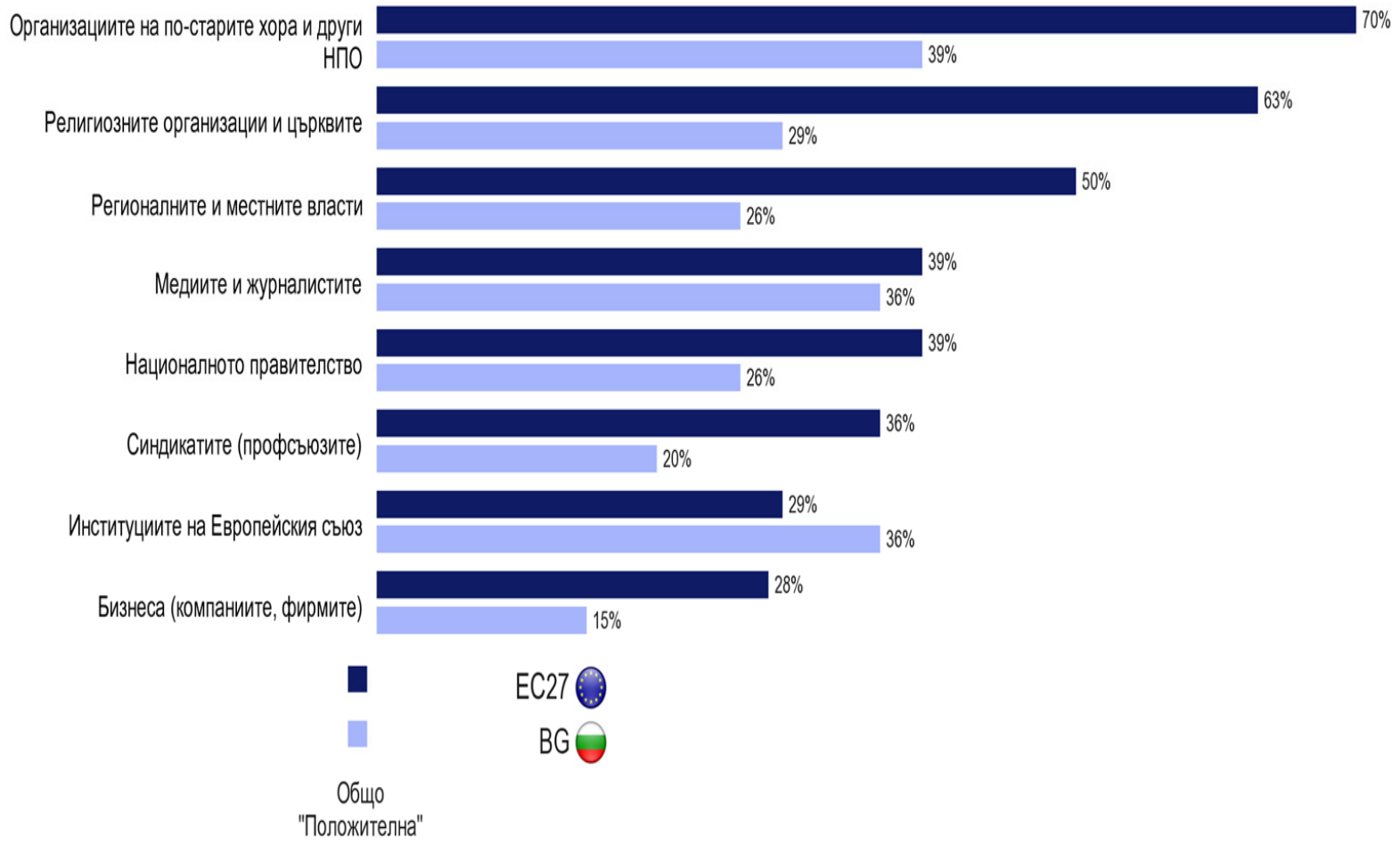

ПУБЛИЧНИЯТ ОБРАЗ НА ВЪЗРАСТНИТЕ ХОРА В МЕДИИТЕ – ДОМИНИРАЩИ ВНУШЕНИЯ

-Възрастните са зависими

-Възрастните са болни

- Възрастните са обект на измами, кражби и посегателства

- Възрастните са бедни

- Възрастните са в тежест или пречат на младите

- Институциите трябва да се грижат за възрастните

Европейска година на **активния живот на възрастните хора**
и **солидарността между поколенията** *2012*

Generations@School
Поколения@Училище

Европейска година на **активния живот на възрастните хора**
и **солидарността между поколенията** 2012

Медийна мрежа за журналисти в рамките на Европейската година на активния живот на възрастните хора и солидарността между поколенията

Медийната мрежа (Media Network) позволява на журналистите и на отделните ключови медии да се свързват, осведомяват, споделят и да се ангажират с Европейската година на активния живот на възрастните хора и солидарността между поколенията.

Тя е специално сдружение за журналисти от цяла Европа, които се интересуват от всички теми, свързани с Европейската година, като икономика и работна заетост, здраве и социални грижи, пенсия и доброволна работа, обучение на възрастни и среда, съобразена с всеки тип възраст.

За да се регистрирате и станете част от Медийната мрежа, посетете адрес:
http://www.mlsp.government.bg/activelive

Европейска година на **активния живот на възрастните хора**
и **солидарността между поколенията** 2012

Конкурс за най-добър журналистически материал на тема «Активен живот на възрастните хора и солидарност между поколенията» в телевизии, електронни и печатни издания

Конкурс за работодатели, подкрепящи активния трудов живот на възрастните хора с въведени практики по управление на възрастта на работната сила

На застаряването на населението често се гледа като на нещо отрицателно, въпреки че възрастните хора са ключов човешки ресурс за общественото и икономическо развитие, генератор и източник на опит и знания. Възрастните хора оказват важна подкрепа на обществото и семейството, като полагат грижи за зависимите лица, като предават своя трудов опит на по-младите поколения, като допринасят за поддържането на живота и социалните отношения в селските райони.

В публикувания през месец януари 2010 г. доклад на Организацията на обединените нации - "Застаряване на световното население 2009", само за 10 години броят на хората в световен мащаб над 60-годишна възраст се е увеличил със 100 милиона. В момента техният брой е 700 милиона, или 11 процента от световното население. Според изследването процесът на застаряването е в настъпление навсякъде по света. Така до 2050 година 2 милиарда души ще са на повече от 60 години, което се равнява на 22 процента от световното население.

Източници на информация

Active ageing and solidarity between generations 2012 edition, A statistical portrait of the European Union 2012, Eurostatq 2012

Национално представително изследване на равнопоставеността и дискриминацията, проведено от НЦИОМ по Проект „Прогрес към равенство: национални, ефективни и иновативни практики за превенция и борба с дискриминацията" по Програма Прогрес на Европейската комисия, 2010 г.

Изследване на Евробарометър, 2012 г.